

sosialurin

telf. 147 20. 118 20
box 76, 3800 Tórshavn
p/f sosialurin
Útgevri:
Fyritaks-
og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)
Bládmenn: Hogni Djurhuus
Jóhann Mortensen
Jan Müller
Lýsingar: Arne Thomsen
Uppseting: Sosialurin
Prent: Dimmalætting

Fólkaslagið sosialistar

MEÐAN SAMGONGUFLOKKAR í hesum døgum hava úr at gera við at finna loysnir, sum bæta kunnu um ta kreppu, fiskivinnan er komin í, hevur málgagníð hjá einum av hesum flokkum, Fólkaflokkurin, heilt onnur mál at taka sær av.

DÁLKING OG ÚTSPILLAN av annaðleidis-hugsandi hevur altíð verið eyðkenni hjá hesum oratoriska kæsti, og somuleiðis at sáa hatur og split millum flokkar og einstaklingar. Við ávísing millumbilum er tað Javnaðarflokkurin og hansara veljarar, sum skulu hava sítt. At vit hava loyvt okkum at gjørt nakrar viðmerkingar til tað stóra yvirskotið hjá bankunum, samstundis sum partar av vinnu okkara svøtta, kemur teimum illa við.

Í ODDAGREIN seinasta mikudag í málgagni Fólkaflokksins, hvørs navn vit ikki vilja dálka henda teig við, verður skrivað um sosialistar sum eitt fólkaslag, sum ikki dugir at siggja avlop ella gott húsarhald hjá øðrum, uttan at greiða seg um, at avlopið skal koma fjældini til góðar. Aðrastaðni í somu grein verður sagt at tær milliðir, sum bankarnir leggja í landskassan eru til sosialistar at brúka upp á seg og síni.

VIT KUNNU ikki á nakran hátt góðtaka eina so grova niðurseting og útspilling av tí, tibetur stóru fjøld av fólki, sum ikki eru bangin fyrri at kalla seg sosialistar. Skrivað verður um hetta »fólkaslagið« sum ber seg og so at, og sum í somu grein verður ákært fyrri at nýta skattaborgaranna pengar uppá seg og síni.

TAD MAN vera nógv fyrri hjá Javnaðarflokkinum í landsstýrinum at vita, at hetta er muran í einum av samgongupartnarum sínum. Um flokkurin góðtekur slíkt orðalag um veljarar sínar er upp til flokkinn. Vit gera tað ikki.

TAD VERÐUR torført at gera seríðar viðmerkingar til hesa grein, men bert forvissa blaðstjóran á Fólkaflokkskøstinum um, at tað ikki eru sosialistarnir, sum eru vanir at skapa kreppur. Heldur ikki ta vit nú eru í. Men tað eru tær friu marknaðarkreftirnar, sum skapa tær, men tað er ikki so sjáldan, tað eru sosialistarnir, sum eru við til at loysa tær. Tað eru heldur ikki sosialistar, sum mergsúgva samfelagið, men tað spýstast skal í landskassan, eru eisini sosialistarnir vælkomnir. Tað hava vit heldur einki ímóti, men vit vilja vera virðir sum fólk.

Føroya Fiskimannafelag undrast:

Einki tilmæli fylgt — hóast góða undirbygging

Fiskimannafelagið metir, at í vissum førum verður mannarnur gjørdur. Hetta sigur felagið í einum mótmæli, sum tað sendi lögtinginum mikukvöldið. Mótmælið er soljóðandi:

Í samband við viðgerðina av uppskotinum um stuðul til fiskivinnuna, sum eru til viðgerðar í lögtinginum hava vit í samband við 1. viðgerð og viðgerð í figgarnevndini gjørt ymisk tilmæli til broytingar í landsstýrisuppskotinum. Talan hevur lutvist verið um tilmæli sum vildu gjørt fyriliggjandi uppskot meira fullgiggjandi og lutvist hevur verið talan um tilmæli um rætting av beinleiðis skeivleikum í landsstýrisuppskotinum. Vit halda okkum hava undirbygt og dokumenterað hesi tilmæli so væl sum tað yvirhøvur er gjørligt. Men tað undrar okkum nú uppskotini koma aftur úr nevnd, at at kalla ikki eitt tað einasta av okkara tilmælum er fylgt. Og tað hóast vit hava vist á, at tey øll kunnu haldað innanfyrri rammurnar av teirri útreiðsluupphædd, sum landsstýrið hevur sett av at nýta til mannigardstúdnung.

Aðrenn vit tó fara at missa alla vón um, at tað skal vera til at fáa sakliga undirbygdar broytingar framdar undir eini lögtingsviðgerð av einum máli, fara vit at triva í nakkað av tí, sum vit áður hava vist á, og har vit meta at beinleiðis skeivleikar og mannarnur verður framdur.

Viðvíkjandi feskfiska-viðbót. Her hava vit áður vist á, at vit halda tað vera ein skeivleika, at manningarviðbótin skal avtrappast, ta prisirnir hækka, ta hetta ikki verður gjørt fyrri skipini. Her hava vit t.d. vist á, at kunnu menn enn vera ymsir á máli um hvussu tørvurin er á stuðli ávika-vist til manning og skip, so kann eingin ivi vera um, at er tørvurin stórur á stuðli til linuskippini, so er hann tað ikki minni til teir menn, sum sigla við. Hetta vísir innokutølini, sum lögtingslimir hava fingið, skilliga. Hóast hetta er samlaði stuðulin

eftir uppskotinum til skipini 43 oyru pr. kg., meðan hann bert er 32 oyru til fiskimenninar, sum eru við. Ta hesin munur fyrst er gjørdur er tað heilt órimligt at fara at niðurtrappa manningarstuðulin áðrenn hann er farin at virka, meðan skipastuðulin stendur við. So vit fara at endurtaka okkara rimiliga minsttilmæli um í hvussu er at lata tey 32 oyruni standa við.

Annars halda vit tað vera heilt órimligt og ógrundað at avtaka stuðulin til eitt fiskaslag, nevniliga svartkalva. Svartkalvi fær viðbót eftir enn galdandi lóg, men verður fyriliggjandi uppskot samtykt fellur hesin stuðul burtur. Hetta kann neyvan vera gjørt av øðrum enn einum mistaki, ta hetta ikki er umrøtt í viðmerkingunum til lógina. Svartkalvi hevur vanliga litlan týðning, men beint nú hava trolararnir veitt væl av svartkalva, og móguleiki er hjá linubátum eisini at fara í hesa veiðu. Talan er um eina veiðu har móguleiki er fyrri øktum móguleikum, og vil tað vera heilt órimligt at skerja stúdnungin júst á hesum eina fiskaslagnum.

Vit hava við nágreinilíggum útrokningum í skrivi til figgarnevndina vist á, at okkara tilmæli kunnu haldað innanfyri tær 14 mill. kr., sum ætlaðar eru til manningarstúdnung til feskfiska-viðbót. Vit siggja tó í alitinum frá figgarnevndini, at lönjavnargrunnurin hevur fingið kostnaðin av landsstýrisuppskotinum at vera 15,1 mill. kr. við somu veiðu sum seinasta ár. Her skulu tó nøkur fyrirvarni takast. Lutvist er roknað við fulla stúdnungsupphædd uttan avtrapping, t.v.s. ein upphædd sum ongantíð kemur fult til útgjalding. Eisini eru eini 10.000 t. av garna- og trolfiski útroknað sum linufisk, og gevur hetta eisini ein skeivleika. Út frá hesum meta vit at okkara útrokning í umrødda skrivi til figgarnevndina er á heilt góðari leið, og vísir hendað at okkara tilmæli eru innan eitt rimiligt mark.

Viðvíkjandi flakastúdnung. Vit vilja mótmæla at ætlanin ikki er at broyta uppskotið viðv. flakastúdnung og at ætlanin

opinbart er at gera mannarnum millum manning á salfiskatrolarum og tí eina flakastrolarum. Vit hava í brævi til lögtingið gjølla vist á, hvussu órættvist hetta uppskot er, og vit hava á fundi í figgarnevndini tikið hesi uppskot uppáftur. Vit hava eisini har vist á, at um nakar er sum heldur, at nakkað er at missa manningina á flakastrolarum so kunnu vit upplýsa at hetta skip nú er burtur á 5. mánaði á hesum túrinum og at neyvan kann roknað við einum túri uppá minni enn halvt ár. So tað kann neyvan vera nøkur saklig orsök til at diskriminera hesar menn.

Tilskilast skal at broytta uppskotið hjá sambandsflokkinum í

stóran mun betir um hendað umtalaða mismun, so um ikki annað uppskot kemur fram, fara vit at mæla tinginum til at samtykkja hetta uppskot.

Vit halda okkum aftur at hava verið so sakligir sum gjørligt. Vit meta onanfyrnevndu tilmæli at vera væl undirbygd, og kunnu tey rætta um ringastu skeivleikarnar í landsstýrisuppskotinum.

Um tað tó framvegis kemur at vísa seg at tað er burturspilt stríð at koma tinginum til hjálpar og bota um brek, sum bert kunnu verða framd av vankunnleika, so ætla vit at umhuga um vit ikki heldur framvirv skulu spara okkum ómakin. Men vit nokta enn at trúgva at tað veruliga kann fara at verða so galið.

Framhald av síðu 3

nevndarformaðurin var ósekur.

Møttu knappliga upp í krambuðini

Eftir fræððanini frá tí ónevnda for politiið at kanna málið av nýggjum. Kanningin endaði við at fyrrverandi formaðurin varð skuldsættur.

Við vitnið hevur politiið sagt um hetta, at tað noyðist at gera nakkað, «ti ryktini vóru so nógv, at tað kundi ikki lata tað sita á sær longu».

Men á rættarfundinum hósdagin segði sakførarin hjá fyrrverandi nevndarformanninum, sum klagar, at politiið sjálf við tí ófantaliga atburðinum undir kanningarbeiðinum hevur verið við til at breiða ryktini.

Tó sigur politiið, at tað hevur ikki sagt hetta um ryktini við vitnið.

Meðan politiið kannaði málið, lá fyrrverandi nevndarformaðurin á sjúkrahúsi, og visti av ongum, fyrrrenn politiið knappliga troppaði upp í krambuð hansara.

Hansara hjartamál

Tá fyrrverandi nevndarformaðurin spurdi, hvat politiið vildi, fekk hann at víta, at teir komu við eini stævning í samband við innbrotið á Norðis.

Á rættarfundinum hósdagin segði hann, at tað hann spurdi, hvønn teir mistoktu, segdu teir hann vera tann seka.

— Men hvi skuldi eg fara at bróta inn á Norðis, sum er mitt hjartamál og sum eg alla tíðina hevði stríðst fyrri, segði fyrrverandi nevndarformaðurin á rættarfundinum.

Enn undir mistanka

Men seinri kom politiið eftir, at teir høvdu ikki fingið fatur á tí rætta, og nevndarformaðurin fekk í brævi at víta, at hann var ósekur.

Tó hevur hann ampa av hesum enn og vil reinsast fullkomiliga, tí enn verður hildið, at hann framdi innbrotið.

Sakførarin, Halgir Winther-Poulsen, ferdi fram, at politiið átti at kanna sjálva brotsgerðina av nýggjum, og finna teir seku, tí sum hann segði, sporini vóru so góð, at teir kundu finnast enn.

Eisini helt sakførarin, at politiið átti at avhoyrt tann ónevnda persónin fyrri at finna fram til kelduna til alt málið.

Bert fyrri at skaða

Annars helt sakførarin, at meldingin var bert gjørd fyrri at skaða fyrrverandi nevndarformannin. Í hesum viðfangi visti hann á tað lögna, at meldingin varð gjørd triggjar dagar fyrri aðalfundin á Norðis, ta nevndarformaðurin tók seg úr nevndini.

Viðvíkjandi kláguni um myndugleikamisbrúk, segði Halgir Winther-Poulsen, at hann legði ikki politiið beinleiðis undir at hava framt myndugleikamisbrúk, men hann legði haraftirmót politiið undir at hava misbrúk myndugleika sin so ófantaliga, at tað kundi sammetast við myndugleikamisbrúk.

Almennir ákærin, Klyver, helt, at ákæran var ikki nógv væl grundað. Hann segði, at politiið hevði lagt dent á nakrar tørvandi roknskapir og bygt mistakan sín á tað, at nevndarformaðurin knappliga tók seg úr nevndini.